

EROSOPIMUKSESSA TARKOITETUT POISSAOLOT JA OLESKELUASEMAN MENETTÄMINEN

Erosopimuksella suojellaan niitä Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisia, jotka asuivat vastaanottavassa valtiossa 31. joulukuuta 2020 (*siirtymäkauden päättyessä*) unionin oikeuden mukaisesti ja oleskelevat siellä edelleen, sekä tiettyjä heidän perheenjäseniään.

Oleskelun yhtäjaksoisuuden säilyttäminen on tärkeää, jotta oleskeluoikeus vastaanottavassa valtiossa säilyy. Oleskelun yhtäjaksoisuus voi päättyä, jos henkilö poistuu vastaanottavasta valtiosta.

Väliaikaisen oleskeluoikeuden säilyttäminen

Erosopimuksen piiriin kuuluvat henkilöt voivat menettää väliaikaisen oleskeluoikeutensa vastaanottavassa valtiossa, jos heidän oleskelunsa yhtäjaksoisuus päättyy. Oleskelun yhtäjaksoisuuteen eivät vaikuta

a) tilapäiset poissaolot, joiden kesto ei ylitä yhteensä kuutta kuukautta vuodessa:

Tällaiset poissaolot lasketaan oleskeluvuotta (jäljempänä 'oleskeluvuosi') kohti siten, että kukin oleskeluvuosi alkaa sen päivän vuosipäivästä, jona henkilö asettui asumaan vastaanottavaan jäsenvaltioon.¹ Eri oleskeluvuosina tapahtuneita poissaoloja ei saa laskea yhteen. Poissaolojen ei tarvitse olla peräkkäisiä. Samana oleskeluvuonna tapahtuneet poissaolojaksot on laskettava.

Esimerkkejä

Marie saapui työskentelemään vastaanottavaan valtioon 1.3.2020. Hänelle myönnettiin erosopimuksen mukainen uusi oleskeluasema ja väliaikainen oleskeluoikeus. Hän lähti 1.9.2022 ystävänsä luokse Brasiliaan. Hän palasi 1.8.2023. Hän ei menettänyt oleskeluoikeuttaan vastaanottavassa valtiossa, vaikka hän oli poissa 11 kuukautta. Hän ei ollut poissa yli kuutta kuukautta yhdenkään oleskeluvuoden aikana.

- Ensimmäinen oleskeluvuosi (1. maaliskuuta 2020–28. helmikuuta 2021): ei poissaoloja
- Toinen oleskeluvuosi (1. maaliskuuta 2021–28. helmikuuta 2022): ei poissaoloja
- Kolmas oleskeluvuosi (1. maaliskuuta 2022–28. helmikuuta 2023): kuusi kuukautta.
- Neljäs oleskeluvuosi (1. maaliskuuta 2023–29. helmikuuta 2024): viisi kuukautta

Gareth saapui työskentelemään vastaanottavaan valtioon 1.3.2020. Hänelle myönnettiin erosopimuksen mukainen uusi oleskeluasema ja väliaikainen oleskeluoikeus. Hän lähti 1.7.2022 ystävänsä luokse Brasiliaan. Hän palasi 1.6.2023. Hänen kahdeksan kuukautta kestänyt poissaolonsa vastaanottavasta valtiosta kolmannen oleskeluvuoden aikana katkaisi hänen oleskelunsa yhtäjaksoisuuden.

- Ensimmäinen oleskeluvuosi (1. maaliskuuta 2020–28. helmikuuta 2021): ei poissaoloja
- Toinen oleskeluvuosi (1. maaliskuuta 2021–28. helmikuuta 2022): ei poissaoloja

¹ Oleskelun yhtäjaksoisuus lasketaan eri tavalla Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Siellä poissaolo tarkastetaan kuluneen 12 kuukauden jakson ajalta.

- Kolmas oleskeluvuosi (1. maaliskuuta 2022–28. helmikuuta 2023): kahdeksan kuukautta
- Neljäs oleskeluvuosi (1. maaliskuuta 2023–29. helmikuuta 2024): kolme kuukautta.

- b) pidemmät poissaolot asevelvollisuuden suorittamista varten; eikä
- c) tärkeästä syystä tapahtuva enintään yksi 12 kuukauden yhtäjaksoinen poissaolo, kuten raskauden ja synnytyksen, vakavan sairauden, opiskelun tai ammatillisen koulutuksen tai ulkomaankomennuksen vuoksi (*huom. tärkeiden syiden luettelo ei ole tyhjentävä*).

Pysyvän oleskeluoikeuden säilyttäminen

Erosopimuksessa määrätään, että pysyvä oleskeluoikeus voidaan menettää ainoastaan siitä syystä, että henkilö on ollut poissa vastaanottavasta valtiosta yhtäjaksoisesti yli viisi vuotta.

Koska oleskelun yhtäjaksoisuus voidaan katkaista poissaololla vastaanottavasta valtiosta, voidaan vastaavasti poissaolo vastaanottavasta valtiosta katkaista oleskelulla vastaanottavassa valtiossa.

Ellei kyseessä ole oikeuden väärinkäyttö, pelkkä muutaman päivän kestävä vierailu vastaanottavan valtion alueella viiden peräkkäisen vuoden aikana riittää estämään pysyvän oleskeluoikeuden menettämisen.

Oleskeluoikeuden menettämisen ehdot

Poissaolon sallitun enimmäiskeston ylittäminen ei välttämättä johda oleskeluaseman menettämiseen. Oleskeluasema ja sitä vastaava oikeus oleskella vastaanottavassa valtiossa voidaan menettää vain vastaanottavan valtion viranomaisen yksilöllisellä ja virallisella päätöksellä. Päätöksen on oltava oikeasuhteinen ja erosopimuksen mukainen. Tämä tarkoittaa lähinnä sitä, että päätöksen täytyy olla kirjallinen ja muutoksenhakukelpoinen.

Lisätietoja erosopimuksesta on komission ohjeissa <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A52020XC0520%2805%29&lang1=FI&from=EN&lang3=choose&lang2=FI&csrf=fa535cf2-a61a-418d-bc13-5f461681e96e> (C/2020/2939, EUVL C 173, 30.5.2020, s. 1). Tällä asiakirjalla ei muuteta kyseisiä ohjeita vaan ainoastaan täydennetään niitä.

Poissaolosääntöjä käsitellään ohjeiden 2.3.2 kohdassa.